

РЕШЕНИЕ

№ 62

гр. Враца, 25.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА, III-ТИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на единадесети януари през две хиляди
двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Росица Ив. Маркова

Членове: Христо Н. Христов
Катя Н. Гердова

при участието на секретаря Галя Цв. Иванова
като разгледа докладваното от Росица Ив. Маркова Въззивно гражданско
дело № 20231400500587 по описа за 2023 година

Производство по чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на Г. М. П., ЕГН *****,
представляван по пълномощие от адв. Г. Г. от САК, срещу Решение
№419/13.07.2023г., поставено от Районен съд-Враца по гр.д.№352/2023г., с
което са отхвърлени предявени срещу Областна дирекция на МВР-Враца
искове с правно основание чл.178, ал.1, т.3, вр. чл.179, ал.1 ЗМВР за сумата 2
455лв., представляваща неизплатено допълнително възнаграждение за 277
часа положен извънреден труд за периода от 06.02.2020г. до 06.02.2023г., и
такъв с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД за сумата 255лв. - мораторна лихва
върху главницата за периода от 01.05.2020г. до 06.02.2023г.

На първо място във въззиввана жалба се сочи, че районният съд не се е
произнесъл по предявения от ищеца иск с правно основание чл.181, ал.3,
изр.2 ЗМВР за неосигурени от ответника ободряващи напитки и акцесорния
иск с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД за законна лихва върху главницата по
този иск, като по този начин не става ясно дали този иск е отхвърлен или
уважен. Прави се искане делото да бъде върнато на първоинстанционния съд
за произнасяне по всички предявени искове.

По повод първото искане на въззивника с подготвителното си определение по чл.267 ГПК съдът установил, че с исковата молба пред районния съд са предявени следните обективно съединени искове: иск с правно основание чл.178, ал.1, т.3 ЗМВР за сумата 2 455лв., представляваща неизплатено допълнително възнаграждение за положен 277 часа извънреден труд, за сумата 255лв., представляваща мораторна лихва върху главницата, такъв с правно основание чл.181, ал.3, изр. 2 ЗМВР за сумата 145лв., представляваща обезщетение за неосигурени ободряващи напитки, и за сумата 28лв., представляваща мораторна лихва върху главницата по втория главен иск, за времето от 01.05.2020г. до 06.02.2023г.

Като е взел предвид извършените от ищеца и от съда пред първата инстанция процесуални действия, настоящият състав е намерил първото искане на въззивника за неоснователно.

Преди първото по делото съдебно заседание пред районния съд е депозирана молба вх.№7947/12.06.2023г., подадена от пълномощника на ищеца адв. Г., в която е направено изрично изявление за оттегляне на иска по чл.181, ал.3 ЗМВР и на акцесорния иск по чл.86, ал.1 ЗЗД. Въз основа на тази молба и на основание чл.232 ГПК с протоколно определение от 10.07.2023г. районният съд е прекратил производството по двата иска, които са оттеглени. Определението не е обжалвано и е влязло в законна сила, поради което искането на въззивника за връщане на делото на районния съд за произнасяне по оттеглените искане е преценено от настоящия състав като неоснователно.

Във въззивната жалба не се инвокират конкретни пороци на обжалваното решение, но се сочи, че при постановяването му районният съд се е позовал на ТР №1/2020г. от 15.03.2023г. по тълк.д.№1/2020г. на ОСГК на ВКС, в което се приема неприложимост на общите норми при определяне и изчисляване на обезщетение за положен нощен труд от държавните служители по чл.142, ал.1, т.1 ЗМВР. Соочи се също, че на основание чл.633 ГПК съдът е задължен да приложи Решение от 24.02.2022г. по дело №С-262/20 на Съда на Европейския съюз, в диспозитива на което е посочено, че при всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволяват да се компенсира особената тежест на полагания от тях нощен труд. В допълнение се цитира

приетото в посочено в жалбата решение на Окръжен съд-Враца.

Въззивникът настоява, че по делото не са събрани доказателства да са му предоставени посочените общо и неизчерпателно компенсаторни механизми, описани в тълкувателното решение, докато тези механизми за държавните служители по чл.142, ал.1, т.1 ЗМВР са уредени от законодателя за всички тях, което по никакъв начин не изпълнява изискванията, посочени в цитираното решение на СЕС. Липсата на доказателства по делото за приложени спрямо него компенсаторни механизми за положения нощен труд според въззивника обуславя правото му да иска обезщетение в установения от ССЕ размер.

Във въззивната жалба се поддържа изложеното в исковата молба и в представената пред първата инстанция писмена защита.

Претендират се разноски.

Въззиваемата ОДМВР-Враца не е подала отговор на въззивната жалба.

С акта си по чл.267 ГПК настоящият състав е приел, че въззивната жалба е редовна и допустима и е внесъл същата за разглеждане в открито съдебно заседание, в което пълномощникът на въззивника я поддържа, моли обжалваното решение да бъде отменено и заявява, че не претендира разноски за настоящата инстанция. Чрез пълномощника си юрисконсулт М. въззиваемата ОДМВР-Враца моли първоинстанционното решение да бъде потвърдено и моли за присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 150лв.

За произнасянето си по основателността на въззивната жалба настоящият състав взе предвид следното:

Обжалваното решение, което е предмет на инстанционна проверка, е постановено по предявен от Г. М. П. срещу ОДМВР-Враца иск с правно основание чл.178, ал.1, т.4 ЗМВР за сумата 2 455лв., представляваща обезщетение за 277 часа положен, но неотчетен и незаплатен извънреден труд за периода от 06.02.2020г. до 06.02.2023г., получен след преобразуването на 1 940 часа нощен в дневен труд, съединен с иск с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД за сумата 255лв., представляваща мораторна лихва върху главницата за периода от 01.05.2020г. до 06.02.2023г., ведно със законната лихва върху

главницата, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

В исковата молба се твърди, че за периода след 06.02.2020г. ищецът без прекъсване е заемал длъжността "****", а след май 2021г. – длъжността "****" в Районно управление-Враца. Твърди се, че за целия период след посочената дата ищецът е изпълнявал задълженията си при сменен режим по смисъла на чл.187, ал.3, изр. 3МВР и работните му смени са били организирани на 24-часови и 12-часови графици, като в рамките на нощните смени са попадали часовете от 22:00ч. до 06:00ч. и за тях са издавани заповеди и протоколи съгласно действащата по това време Наредба за организация на работното време. Твърдението на ищеца е, че за исковия период е положил общо 1 940 часа нощен труд, но единствената компенсация, която му е предоставена, е допълнително възнаграждение по чл.179, ал.1 3МВР.

Нататък в исковата молба ищеца се позовава на мотивите и диспозитива на Решение от 23.02.2022г. по дело №С-262/2020 на СЕС, съгласно които е допустима правна уредба, въвеждаща осемчасови нощни смени за служителите на МВР в отклонение от общата уредба в трудовото законодателство, визирана в чл.140, ал.1, изр. 2 КТ, но само при обоснована законова цел и при наличие на подходящи мерки за компенсация на положения вреден нощен труд, а обратното би представлявало нарушение на чл.20 и чл.21 от Хартата на основните права на ЕС, която има директно приложение по отношение на Република България като член на ЕС.

Исковата молба съдържа изложение във връзка с правната рамка на нощния труд по чл.187, ал.1, изр.2 и ал.4 от 3МВР и действията на законодателния орган и се настоява, че с приемането на новата ал.4 към чл.187, ал.1 3МВР, уреждаща изчисляването на нощния труд в МВР, няма никакви компенсаторни мерки, които да обосноват неприлагането на общата нормативна уредба, като в тази връзка отново се цитира прието от СЕС.

Според ищеца при изричния отказ на българската държава да приеме механизъм за обезщетяване на положения обичаен нощен труд от полицаите в МВР, е подходяща да бъде приложена нормата на чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, съгласно която при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната

продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място.

По този начин е обоснован правния интерес от предявяването на осъдителни иски за исковите суми, представляващи съответно обезщетение за положения от ищеца, но неотчетен и незаплатен извънреден труд, и за мораторна лихва.

Чрез пълномощника си юрисконсулт Д. П. ответникът ОДМВР-Враца е подал отговор, с който оспорва предявените иски и моли същите да бъдат отхвърлени.

Ответникът признава, че през исковия период ищецът е бил служител на МВР по смисъла на чл.142, ал.1, т.1 ЗМВР, и поддържа, че съгласно чл.187, ал.3 ЗМВР за работещите на смени работното време се изчислява сумарно, а извънреден труд е този, който е действително положен от служителя извън установеното работно време, какъвто в настоящия случай не е налице.

В отговора се сочи, че ищецът е осъществявал служебната си дейност по утвърдени графици, при режим на труд – 24 и 12-часов сменен режим при сумарно изчисляване на работното време съгласно разпоредбата на чл.187, ал.3 ЗМВР от 06.02.2020г. до 06.02.2023г., в който период са действали наредби за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители по чл.142, ал.1, т.1 и ал.3 ЗМВР, както следва: Наредба №81213-1353/15.12.2020г., Наредба №81213-36/07.01.2020г. и Наредба №81213-1174/2020г., както и разпоредбата на чл.187, ал.4 ЗМВР, съгласно които при сумарно изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното време към нормалната продължителност на нощното време по чл.187, ал.1 ЗМВР, които в случая са по 8 часа, т.е. коефициент 1. Според ответника в настоящия случай, при уреденото преизчисляване на нощния към дневния труд, полаган по служебното правоотношение с МВР, НСОПЗ е неприложима.

С отговора на исковата молба са представени платежни бележки за получените от ищеца възнаграждения за исковия период.

При така въведените от страните твърдения и възражения и

ангажираните по делото доказателства районният съд е достигнал до извод, че предявените искове са неоснователни и недоказани и е постановил обжалваното решение, с което ги е отхвърлил.

В мотивите си съдът е съобразил разпоредбата на чл.176 ЗМВР, която предвижда, че брутното месечно възнаграждение на държавните служители от МВР се състои от основното месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения, като към основното месечно възнаграждение се изплащат допълнителни възнаграждения за извънреден труд /чл.178, ал.1, т.3 ЗМВР/, а съгласно действащата разпоредба на чл.178, ал.1 ЗМВР за исковия период нормалната продължителност на работното време на тези служители е 8 часа дневно и 40 часа седмично при петдневна работна седмица. Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни – подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени – сумирано за тримесечен период /чл.178, ал.1, т.3 ЗМВР/. Работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период – за служителите, работещи на смени, чрез заплащане с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение /чл.187, ал.7 ЗМВР/.

Районният съд е споделил довода на ответника, че в случая НСОПЗ е неприложима, като е посочил, че ЗМВР е специален по отношение на КТ и същото се отнася и за издадените по неговото приложение подзаконови нормативни актове.

В мотивите на обжалваното решение е взето предвид, че правилото за трансформиране на нощния труд в дневен не е предвидено в цитираните в отговора на ответника три наредби, действали в исковия период, както и това, че правоотношенията, свързани с реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители от МВР, са уредени с наредбите на министъра на вътрешните работи. Съдът е посочил, че разпоредбите на КТ и на ЗДСл са неприложими по аналогия, вкл. и по отношение на конвентирането на часове труд, положен пред нощта, в дневни часове, съгласно приетото в ТР №1/15.03.2023г. на ОСГК на ВКС и в цитирани от районния съд актове на състави на ВКС. В мотивите на

решението е прието, че чл.8 и чл.12 от Директива 2003/08/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 04.11.2003г. относно някои аспекти на организацията на работното време също не налагат да се приеме национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор като полицаите и пожарникарите е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня.

Районният съд е приел, че държавните служители от МВР са изключени от обхвата на общия правен режим, предвиждащ ограничение от 8 часа за нормалната продължителност на нощния труд, като за тези служители на е предвидена възможност за преобразуване на нощния труд в дневен. В тази връзка в мотивите на решението е посочено, че чл.20 и чл.31 от Хартата на основните права на ЕС допускат определената в законодателството на държавата членка нормална продължителност на нощния труд от 7 часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, в т.ч. полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на разумен и обективен критерий, т.е. е свързана с допустима от закона цел и е съразмерна с нея. Според районния съд именно такава допустима от закона цел е налице в разглеждания случай и тя е свързана със спецификата на дейността на органите на МВР по защита на правата и свободите на гражданите, противодействие на престъпността, защита на националната сигурност, опазване на обществения ред и пожарната безопасност и защита на населението – чл.2 ЗМВР. Именно затова според районния съд не може да не се приеме, че различното третиране на полицаите и пожарникарите е обосновано на обективен и разумен критерий, който е напълно съразмерен и съответстващ на обществено значимата цел, към която е насочена тяхната дейност.

Нататък в мотивите са взети предвид разясненията, дадени в ТР №1/15.03.2023г. на ОСГК на ВКС, че при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служителите на МВР не са приложими разпоредбите на КТ и на НСОПЗ, а следва да се прилагат специалните правила на ЗМВР и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове. Цитирано е предвиденото в тълкувателното решение, че по смисъла на чл.187, ал.1 ЗМВР "8 часа дневно" означава 8 астрономически часа, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се

разполага /светла или тъмна/. Прави се съпоставка между нормите на чл.187, ал.1 и 3 ЗМВР и чл.140 КТ, която показва, че разпоредбите на ЗМВР установяват по-голяма продължителност на работното време на нощния труд на служителите на МВР в сравнение с тази на работниците и служителите по трудово правоотношение, като това различие се аргументира с основните функции на МВР по чл.2, ал.1 ЗМВР.

Районният съд е цитирал и останалите разрешения на въпросите, свързани с делегиращия характер на нормите на чл.179 и чл.187, ал.9 ЗМВР, с действието на издаваните от министъра на вътрешните работи наредби и заповеди, със спецификите на служебното правоотношение и различията му с трудовото, с множеството начини за компенсиране на служителите от МВР за неблагоприятните последици от полагането на нощен труд, с произнасянето на СЕС по образуваното по запитване на български съд дело №С-262/20, както и с извода на съда, че чл.20 и чл.31 от Хартата на основните права на ЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държавата членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците в частния сектор да не се прилага за работниците в публичния сектор, вкл. за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т.е. е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна с тази цел.

След съвкупен и самостоятелен анализ на фактите по делото и съобразявайки задължителния характер на решенията на ВКС, постановени в рамките на тълкувателната му дейност, настоящият състав приема, че обжалваното решение е правилно и следва да бъде потвърдено в условията на чл.272 ГПК чрез препращане към мотивите на първоинстанционният съд, който е обсъдил събраните доказателства обстойно и задълбочено, не е допуснал нарушения на съдопроизводствените правила и е приложил правилно материалния закон.

При този изход на делото в полза на въззиваемата ОДМВР-Враца следва да бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение за настоящата инстанция в размер на 150лв., като настоящият състав намира за неоснователно направеното от пълномощника на въззивника възражение по чл.78, ал.5 ГПК за прекомерност на същото.

Така мотивиран, Врачанският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №419/13.07.2023г., постановено от Районен съд-Враца по гр.д.№352/2023г.

ОСЪЖДА Г. М. П., ЕГН *****, с адрес *** да заплати на Областна дирекция на МВР-Враца разноски за юрисконсултско възнаграждение във въззивното производство в размер на 150лв.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____